

Szpilczyński, Stanisław

Kongres Historii Medycyny w Niemieckiej Republice Federalnej (1958)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 4/2, 394-395

1959

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ności, m. in. ograniczony czas przewidziany dla referatów, stosunkowo słaba dyskusja. Poszczególni referenci byli raczej dobrani przypadkowo, obrad kongresowych nie poprzedziły robocze dyskusje na konferencjach zespołowych, nie były również reprezentowane prace zespołowe poszczególnych instytutów względnie Zakładów Historii Medycyny różnych krajów. Jeszcze raz dość jaszkrawo dało się we znaki, iż mimo bardzo żywych zainteresowań historią medycyny wśród lekarzy różnych narodowości, grono zawodowych historyków tego typu jest szczupłe. Tym sposobem zamyłowania do historii medycyny jeszcze ciągle gubią się w tematyce przypadkowej, sporadycznej, prowadzone są bez uwzględnienia szerszego planu badań nad wybranymi zagadnieniami, czy epoką. Kontakty między poszczególnymi członkami Międzynarodowego Towarzystwa są dość luźne, odnawiane dopiero przy okazjach tego rodzaju Kongresów.

St. Szpilczyński

KONGRES HISTORII MEDYCYNY W NIEMIECKIEJ REPUBLICIE FEDERALNEJ (1958)

Staraniem Niemieckiego Towarzystwa Historii Medycyny, Przyrodznawstwa i Techniki (Die Deutsche Gesellschaft für Geschichte der Medizin, Naturwissenschaft und Technik und der Verein Deutscher Ingenieur, Hauptgruppe Technikgeschichte) odbył się w Goslar (Góry Harzu) w dniach 4—8 października 1958 r. doroczny Kongres z udziałem ponad 200 osób. Poprzedzony został bezpośrednio ogólnym zebraniem wszystkich współpracowników Towarzystwa, na którym po odczytaniu gratulacyjnej korespondencji wysłuchano sprawozdania z działalności Zarządu. Po dyskusji i udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi wybrano nowy (na okres 3 lat). Nowym Przewodniczącym Towarzystwa wybrany został prof. Sticker. Z kolei dyskutowano nad głównymi tematami przyszłego Kongresu w 1959 r. oraz listą nowych współpracowników. Wieczorem tego samego dnia (4.X.) uczestnicy Kongresu zostali uroczysto powitani przez burmistrza miasta Goslar w historycznej sali Ratusza.

Obrazy Kongresowe następnego dnia zainicjował ustępujący przewodniczący Towarzystwa prof. Steudel (Bonn) zapoznając obecnych z sylwetką biograficzną przyrodnika Jana Müllera. Następnie Wilsdorf (Freiburg) przedstawił osiągnięcia techniczne w zakresie górnictwa XVI stulecia, które wpłynęły na polepszenie warunków pracy górników. Dalsze referaty z dziejów górnictwa i hutnictwa związanych z medycyną wygłoszono w godzinach popołudniowych. Wieczorem tego samego dnia, Vogel (Braunschweig) wygłosił, ilustrowany barwnymi przeźroczkami i fragmentami dzieł muzyki, odczyt na temat związków rozwojowych między architekturą i muzyką. W przeciwieństwie do referatów ściśle medyczno-historycznych, wykład Vogla wywołał wiele zastrzeżeń.

Główną tematyką trzeciego dnia Kongresu była topografia historyczno-medyczna; Schadewaldt (Wehr) pokazał zabytki z Bad-Württembergs, Szpilczyński (Wrocław) szpitala krakowskie 13—17 stulecia, Böttger (Bonn), Szpital św. Ducha w Lubece, Mann (Frankfurt n/M) ikonografię dotyczącą J. Ch. G. Łukasza, Wille (Hannover) zachowane dokumenty po Janie Goercke, pierw-

szym generale, lekarzu pruskiej armii, Wissner (München) połączenie solankowe między Reichenhall i Rosenheim. Po referatach następowała ożywiona dyskusja. W godzinach południowych odbyło się zwiedzanie zabytków miasta Goslar wraz z pierwotną siedzibą Siemens'a. W godzinach popołudniowych mówiono na tematy ogólne związane z dziejami medycyny: m. in. Harms (Berlin) omówił działalność lekarza Jerzego Henniga, Fettweis (Aachen) historyczno-kulturalną i matematyczną dewizę Płutarcha w świetle etnologicznych badań, Schramm (Frankfurt) planisferium Ptolomeusza, Uschmann (Jena) — Jan Müller i Jena.

Następnego dnia obrad program referatów uległ pewnym zmianom: Gertler (Heiligenstadt) naświetlił działalność kurzmańskiego fizyka powiatowego z końca 18 stulecia, Nauck (Freiburg) przedstawił rys dziejów medycyny sądowej w Niemczech, Goerke (Berlin) zaś działalność niemieckiego lekarza przybocznego na dworze królewskim w Szwecji. W godzinach popołudniowych, uczestnicy Kongresu udali się do położonej w Górach Harzu miejscowości Clausthal, gdzie w sali Instytutu żelazoznawstwa, hutnictwa i spawalnictwa Akademii Górniczej powitał zebranych rektor prof. Olsen. Następnie wysłuchano tutaj wykładów na temat historycznej analizy żelaznej rudy (Schürmann), oraz o dziejach budowy przejść podziemnych w kopalniach rudy (Dennert).

Ostatni dzień obrad odbył się w miasteczku Wolfenbüttel, w sali teatralnej miejscowego Zamku. Tematem obrad były dzieje medycyny w okresie absolutyzmu. Uczestnicy Kongresu udali się z kolei na zwiedzenie miejscowego archiwum i biblioteki, poczem odjechali do Helmstaedt. Zwiedzanie zabytków w tym mieście poprzedzone zostało rysem historycznym tamtejszego Uniwersytetu (Klöverorn). Na tym wyczerpano oficjalny program Kongresu. W następnych dniach organizatorzy Kongresu przewidzieli odrębne wycieczki do Hildesheim i Wolfsburg.

St. Szpilczyński